

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău
Judecător: V. Clima
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

Dosarul nr. 2rac-28317

Î N C H E I E R E

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de:

- Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service”,
- Societatea cu Răspundere Limitată „Nord-Energo”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nord-Energo” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” privind încasarea datoriei și cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Calacras” și Societății cu Răspundere Limitată „Nord-Energo” privind declararea nulității actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și a fost modificată hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 04 august 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 13 noiembrie 2015 SRL „Nord-Energo” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Arbug-Service”, completată la 16 decembrie 2015, 03 iunie 2016, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Arbug-Service” a sumei de 2.589.046,19 lei, dintre care 1.365.816,76 lei - datorie, 685.097,43 lei - dobândă de întârziere (perioada 16 decembrie 2012 - 16 decembrie 2015), 538.132,0 lei - clauză penală (calculată pe perioada 02 mai 2015 - 03 iunie 2016), compensarea cheltuielilor de taxă de stat în sumă de 5000 lei și asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat, că datoriile sunt formate din raporturile de vânzare-cumpărare conform contractului nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010, încheiat între SRL „Calacras” și SRL „Arbug-Service” și raporturile de cesiune a creanței conform contractului nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013, încheiat între SRL „Calacras” și SRL „Nord-Energo”.

Relatează, că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2810/pv din 28

octombrie 2010 s-a format datoria SRL „Arbug-Service” față de SRL „Calacras” în sumă de 1.365.816,76 lei pentru livrarea produselor din carne. Datoria în sumă de 1.365.816,76 lei, este confirmată prin actul de verificare din 01 august 2012, care atestă un sold debitor la situația din 31 iulie 2011. Prin Acordul adițional nr. 3 din 29 aprilie 2011, la contractul de vânzare-cumpărare nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010, termenul de achitare a datoriei a fost prelungit până la data de 31 decembrie 2012.

Menționează că, la 23 aprilie 2013, între SRL „Calacras” și SRL „Nord-Energo” a fost semnat contractul de cesiune a creanței nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013, prin care SRL „Calacras” a transmis SRL „Nord-Energo” dreptul de a urmări creanța față de SRL „Arbug-Service” în sumă de 1.365.816,76 lei, reieșind din contractului de vânzare-cumpărare a porcinelor nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010. La 24 aprilie 2013 SRL „Nord-Energo” a încheiat cu SA „Electrosistem” contractul de cesiune a creanței nr. C-S/EL prin care „Nord-Energo” SRL, creditor al sumei de 1.365.816,76 lei, a cesionat SA „Electrosistem” creanța. La data de 01 octombrie 2015, între SRL „Nord-Energo” și SA „Electrosistem” a fost semnat Acordul privind rezilierea cu efect retroactiv a contractului de cesiune nr. C-S/EL din 24 aprilie 2013 cu întoarcerea părților în poziția de până la 24 aprilie 2013.

Susține că a notificat SRL „Arbug-Service” despre operațiunea economică desfășurată și despre necesitatea stingerii obligației față de reclamant. Ulterior a fost formulată reclamația nr. 9 din 21 octombrie 2015, recepționată la 23 octombrie 2015, prin care SRL „Arbug-Service” i s-a acordat termen de plată, comunicându-se despre punerea în întârziere la expirarea a 7 zile de la comunicare.

Mai indică că a substituit creditorul inițial, SRL „Calacras” în raporturile obligaționale derivate din contractul de vânzare-cumpărare nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010, care stabilește obligația de plată a clauzei penale în mărime de 0,1% din valoarea întârziată a executării obligațiilor.

Pretinde încasarea penalității, calculată primar pentru un termen de 180 zile până la data punerii în întârziere, adică de la data de 02 mai 2015 până la 02 noiembrie 2015 în sumă de 245.847 lei, ulterior după intentarea acțiunii, de la data întârzierii - 02 noiembrie 2015 până la 16 decembrie 2015, pentru 44 zile în sumă suplimentară de 60.096 lei, pe parcursul dezbaterilor judiciare de la data de 16 decembrie 2015 până la 03 iunie 2016, pentru 170 zile suplimentare în sumă de 232.189 lei, iar în total clauza penală în sumă de 538.132 lei.

Solicită și încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada de întârziere, calculată pentru o perioadă de 3 ani de la data primei ședințe de judecată 16 decembrie 2015 - 16 decembrie 2012 în sumă de 685.097,43 lei.

La data de 17 noiembrie 2015 SRL „Arbug-Service” a depus în Judecătoria Bălți acțiune împotriva SRL „Nord-Energo” și SRL „Calacras” cu privire la declararea nulității absolute a contractului de cesiune a creanței nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013, încheiat între SRL „Calacras” în calitate de cedent și SRL „Nord-Energo” în calitate de cesionar asupra creanței față de SRL „Arbug-Service” în sumă de 1.365.816,76 lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, actul juridic este încheiat contrar art. 10 din

Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi precum și că este încheiat fără intenția nașterii drepturilor și obligațiilor civile (act juridic fictiv).

A invocat că conform contractului de cesiune a creanței nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013, cedentul SRL „Calacras” a transmis cesionarului SRL „Nord-Energo” dreptul de a urmări creanța sa față de SRL „Arbug-Service” în sumă de 1.365.816,76 lei, reieșind din contractului de vânzare-cumpărare a porcinelor nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010. Potrivit acestui contract, după încheierea lui se stinge datoria SRL „Arbug-Service” față de SRL „Calacras” în valoarea cesionată, se formează datoria SRL „Arbug-Service” față de SRL „Nord-Energo” în aceeași sumă și se formează o datorie a SRL „Nord-Energo” față de SRL „Calacras”.

La 24 aprilie 2013 SRL „Nord-Energo” a cesionat suma de 1.365.816,76 lei SA „Electrosistem” prin contractul C-S/EL. Iar la data de 01 octombrie 2015 între SRL „Nord-Energo” și SA „Electrosistem” a fost semnat Acordul privind rezolvirea contractului de cesiune cu întoarcerea părților în poziția inițială. După rezoluțiunea ultimului contract de cesiune, creditor a rămas SRL „Nord-Energo” în baza contractului de cesiune nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013. Contractul de cesiune al creanțelor reprezintă contractul, prin care creditorul transmite dreptul său de creanță cu titlu oneros sau cu titlu gratuit unei alte persoane, fiind posibilă transmiterea doar a unei creanțe transmisibile și sesizabile. Conform art. 10 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se instituie obligația decontărilor prin virament, fiind interzise decontările în numerar ce depășesc plafonul stabilit, precum și decontările în numerar sau virament efectuate prin intermediari. Intermediar se consideră persoana căreia o altă persoană i-a plătit o sumă de bani în numerar sau virament, între ele neexistând obligații financiare directe. Punctul 2.2. din contractul de cesiune, prevede datoriile care se formează și/sau sting urmare a încheierii lui. Dacă relațiile dintre SRL „Arbug-Service” și SRL „Calacras” se bazează pe contractul nr. 2810/pv din 28 octombrie 2010, relațiile dintre societățile cu răspundere limitată „Nord-Energo” și „Calacras” nu au nici un fundament comercial, încalcându-se astfel mecanismul de decontare prin virament, SRL „Nord-Energo” îmbogățindu-se cu suma de 1.365.816,76 lei, iar patrimoniul SRL „Calacras” micșorându-se cu aceeași valoare. Cesiunea contestată mărește gratuit patrimoniul reclamantei-pârâte, aceasta fiind contrară prevederilor art. 833 lit. c) și d) Codul civil, care instituie interdicția donației valorilor mobiliare dintre persoanele juridice cu scop lucrativ. Sinteza pct. 2.2 din contractul de cesiune creează premisa de nerecuperare de către SRL „Calacras” a sumei de 1.365.816,76 lei, având patrimoniul micșorat cu aceeași sumă, astfel că lipsește rezonabilitatea urmăririi sumei datoriei de la SRL „Nord-Energo”, dar nu de la SRL „Arbug-Service”.

Menționează că, debitorul poate opune cesionarului toate excepțiile pe care a putut să le opună cedentului până la comunicarea cesiunii. Chiar dacă debitorul cedat nu este parte a contractului de cesiune, aceasta nu poate fi făcută în dauna intereselor sale. În același aspect, penalitățile calculate sunt cu depășirea termenului de 6 luni.

Susține, că contractele de cesiune a creanței, încheiate între SRL „Calacras” și SRL „Nord-Energo”, este fictiv deoarece este încheiat fără intenția de a

produce efecte juridice, or nu au fost prezentate probele privind corectitudinea reflectării acestor contracte și decontări reciproce în evidentă contabilă și raportarea fiscală corespunzătoare. Nu au fost prezentate descifrările conturilor bilanțiere pentru a putea fi distinsă corespunderea operațiunilor scopului producerii efectelor juridice, or în lipsa unei activități comune de colaborare, o companie preia fără careva facilități datoria unei alte companii, fără a avea garanția că aceste creanțe cesionate vor fi realizate.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 11 aprilie 2016 cauzele au fost conexe într-o singură procedură (f.d. 74, volumul I).

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 august 2016 (f.d.202, f.d.206-f.d.212, volumul I):

- Cererea de chemare în judecată înaintate de SRL „Nord-Energo” împotriva SRL „Arbug-Service” cu privire la încasarea sumelor derivate din raporturile de vânzare-cumpărare și cesiune de creanță, a fost admisă,

- S-a încasat de la SRL „Arbug-Service” în beneficiul SRL „Nord-Energo” creanța în sumă totală de 2.589.046 (două milioane cinci sute optzeci și nouă mii patruzeci și șase) lei și 19 bani și cheltuielile judiciare de plată a taxei de stat în sumă de 5000 (cinci mii) lei și de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei, iar în total suma de 2.599.046 (două milioane cinci sute nouăzeci și nouă mii patruzeci și șase) lei și 19 bani;

- Cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Arbug-Service” împotriva SRL „Calacras” și SRL „Nord-Energo” cu privire la declararea nulității absolute a contractului de cesiune a creanței nr. C-S/N-E din 23 aprilie 2013, încheiat între SRL „Calacras” în calitate de cedent și SRL „Nord-Energo” în calitate de cesionar asupra creanței față de SRL „Arbug-Service” în sumă de 1365816,76 lei, compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată,

- S-a încasat de la SRL „Arbug-Service” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 825 lei 50 bani și cheltuielile judiciare, suportate de instanță, legate de citare și comunicare a actelor în sumă de 43 lei 35 bani, iar în total suma de 3 868 lei 85 bani.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 (f.d.19, f.d.20-f.d.30, volumul III):

- A fost admis apelul declarat de „Arbug-Service” SRL,

- S-a modificat hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 04 august 2016, emisă în cauza civilă depusă de SRL „Nord-Energo” către SRL „Arbug-Service” privind încasarea datoriei și cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Arbug-Service” împotriva SRL „Calacras” și SRL „Nord-Energo” privind declararea nulității actului juridic, și s-a micșorat suma încasată de la SRL „Arbug-Service” în beneficiul SRL „Nord-Energo” de 2 599 046,19 lei, la suma de 2 306 201 lei.;

- În rest, hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Ciocana, mun. Chișinău din 04 august 2016 s-a menținut.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 19 mai 2017, în termenul prevăzut de lege, SRL „Arbug-Service” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 și a

hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 04 august 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de SRL „Nord-Energo” împotriva SRL „Arbug-Service” privind încasarea datoriei și să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Arbug-Service” împotriva SRL „Nord-Energo” privind declararea nulității actului juridic.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

La data de 17 iulie 2017 a declarat recurs și SRL „Nord-Energo”, solicitând casarea în parte a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 anume ce ține de micșorarea sumelor de la suma de 2 599 046, 19 lei la suma de 2 306 201,00 lei, cu menținerea în vigoare fără modificări a hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 04 august 2016, încasarea de la SRL „Arbug-Service” în beneficiul SRL „Nord-Energo” a sumei 16 000, 00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel parțial a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 20 mai 2017 (f.d. 31, volumul III), recursul SRL „Nord-Energo” se consideră declarat în termen.

La data de 05 septembrie 2017 intimatul/recurentul SRL „Nord-Energo” a prezentat referință pe marginea recursului depus de SRL „Arbug-Service”, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Arbug-Service” și recursul declarat de SRL „Nord-Energo” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursurilor, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SRL „Arbug-Service” și SRL „Nord-Energo” ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de SRL „Arbug-Service” și SRL „Nord-Energo” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță